

Czy i ile czytamy? Skoczów

Data publikacji: 31.01.2024 18:00

Książki niezmiennie cieszą się popularnością, chociaż w ostatnich latach także tutaj doczekaliśmy się kilku rewolucji. Są książki, których można posłuchać, są książki w wersjach elektronicznych, do których dostęp wykupujemy jak w platformach streamingowych. A jak wygląda korzystanie z bibliotek naszego powiatu? O kilka słów podsumowań zapytaliśmy ich szefostwo.

Fot: BP Skoczów

Dzisiaj kolejna biblioteka, która udzieliła nam odpowiedzi na cztery zadane pytania. Jest nią Biblioteka Publiczna w Skoczowie.

Andrzej Koenig: - Jak w 2023 roku wyglądała frekwencja w Państwa bibliotece? Czy przybyli nowi czytelnicy i w jakim przedziale wieku jest najwięcej osób wypożyczających książki?

- BP Skoczów: - Rok 2023 przebiegał bez większych zakłóceń, co oznacza, że sytuacja po pandemii koronawirusa zaczyna się uspokajać. W zasadzie to pierwszy rok od czasów pandemii, w którym obyło się bez większych problemów i wszystko udało się zrealizować tak, jak zaplanowaliśmy. Mimo iż statystyki nadal nie wróciły do stanu sprzed pandemii, widać wyraźną tendencję wzrostową. Generalnie wszystkie główne statystyki, w porównaniu z rokiem 2022, skoczyły do góry, a w niektórych wypadkach nawet dosyć mocno. Przykładowo - ogólna liczba odwiedzin w Oddziale dla dzieci i młodzieży Centrali biblioteki wzrosła o 20,54%, co jest bardzo dobrym wynikiem. Z kolei biorąc pod uwagę całość biblioteki (czyli Centralę łącznie z filiami), to zanotowaliśmy wzrost liczby wypożyczonych książek o 15,16%, a wypożyczonych audiobooków o 46,85%. Ogólnie w 2023 r. wypożyczono 63840 książek i 677 audiobooków. Jeśli chodzi o czytelników, to w 2023 r. zanotowaliśmy 2898 czytelników, przy czym trzeba nadmienić, że do tej statystyki możemy wliczać tylko te osoby, które w danym roku przyszły do biblioteki chociaż raz i wypożyczyły przynajmniej jedną książkę. Natomiast przedziały wiekowe od lat są u nas niezmiennie. W Wypożyczalni dla dorosłych największą grupę czytelników stanowiły osoby w wieku 25-44 lata, pracownicy umysłowi, renciści i emeryci, zaś w Oddziale dla dzieci i młodzieży największą grupą czytelniczą są dzieci w wieku 6-12 lat. Dużą grupę stanowią tam też osoby w wieku 25-44 lata (czyli rodzice i opiekunowie) oraz młodzież.

AK: - Czy oprócz wypożyczania książek i czasopism organizowaliście Państwo jakieś wydarzenia skierowane do mieszkańców?

BP Skoczów: - Tak jak i w innych bibliotekach, również u nas wypożyczanie i gromadzenie książek to tylko część naszej pracy. Oprócz tego organizujemy warsztaty, prelekcje, spotkania autorskie i inne tego typu wydarzenia. W 2023 r. biblioteka kontynuowała cykl spotkań z historią prowadzonych przez skoczowską historyk Halinę Szotek (odbyło się 9 prelekcji dotyczących osób i miejsc ważnych dla Skoczowa i jego historii, a spotkania cieszyły się dużą popularnością), zorganizowaliśmy spotkania autorskie z Dawidem Niemcem, Sylwią Strzelczak i Pawłem Gołuchem, tradycyjnie włączyliśmy się w ogólnopolską akcję "Narodowe Czytanie", a także wzięliśmy udział w Jarmarku Książki w Karwinie, co jest pokłosiem projektu, który kilka lat temu realizowaliśmy wspólnie z Biblioteką Regionalną w Karwinie i karwińskim Urzędem Miasta. Bardzo nas też cieszy trwająca od 2022 r. współpraca ze Skoczowskim Uniwersytetem III Wieku, na podstawie której w naszej Czytelni cyklicznie odbywają się zajęcia dla seniorów. Oprócz tego w bibliotece odbywały się lekcje biblioteczne z dziećmi z przedszkoli publicznych i niepublicznych, a także szkół podstawowych, mających na celu zaznajomienie się dzieci z biblioteką i jej funkcjonowaniem, kontynuowaliśmy współpracę z Zespołem Szkół Specjalnych w Skoczowie, m.in. w zakresie organizowania w siedzibie biblioteki wystaw prac plastycznych uczniów, a dodatkowo realizowaliśmy projekt Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu „Cyfrowi eksperci”, w ramach którego zostały przeprowadzone zajęcia z dziećmi i młodzieżą z zakresu dziennikarstwa. Można też było u nas podziwiać wystawę "Gustaw Morcinek - z mojego Śląska Cieszyńskiego", udostępnioną przez Kongres Polaków w Republice Czeskiej.

Przy tej okazji warto też wspomnieć o akcji promocyjnej "wSkocz do Kultury", którą zainicjowaliśmy we wrześniu i przeprowadziliśmy we współpracy z Miejskim Centrum Kultury "Integrator". Celem akcji było zachęcenie mieszkańców gminy do zapisania się do biblioteki, a także korzystania z oferty Teatru Elektrycznego w Skoczowie. W jej ramach m.in. pojawiły się plakaty promujące bibliotekę i Teatr Elektryczny, promowano bibliotekę i Teatr Elektryczny w prasie i mediach społecznościowych, a przed każdym filmem wyświetlanym w kinie pojawiała się plansza zachęcająca widzów do zapisania się do biblioteki. Akcja trwała od września do końca grudnia.

- AK: - Jacy autorzy oraz jakie gatunki cieszyły się największym zainteresowaniem w 2023 roku?

BP Skoczów: - W roku 2023 w bibliotece najchętniej wypożyczano polską literaturę obyczajową dla kobiet, kryminały oraz literaturę faktu (książki podróżnicze, reportaże oraz biografie). Z kolei w Oddziale dla dzieci i młodzieży, podobnie jak w latach ubiegłych, największym zainteresowaniem cieszyły się książki do nauki czytania, zawierające proste teksty i ciekawe ilustracje, a także komiksy, poradniki i powieści związane z grą „Minecraft”. Nielubianym powodem cieszą się też książki obyczajowe i fantastyczne dla młodzieży, a także literatura historyczna, geograficzna i podróżnicza.

AK: - Jakie plany na 2024 rok przygotowujecie w Waszej bibliotece?

BP Skoczów: - Na pewno zamierzamy kontynuować cykl spotkań z historią, zwłaszcza że Pani Halina Szotek ma już przygotowane tematy na cały 2024 rok, a poza tym nasi czytelnicy bardzo lubią te prelekcje. Zdecydowanie będziemy też podtrzymywać współpracę z Uniwersytetem III Wieku. Mamy również w planach kilka spotkań autorskich, a także warsztaty i zajęcia dla dzieci, ale tutaj jeszcze sprawy się toczą i na pewno będziemy o nich informować w odpowiednim czasie. Będziemy także kontynuować wypożyczanie e-booków, zwłaszcza że ta forma czytelnictwa zyskuje coraz większą popularność. Natomiast raczej nie planujemy w tym roku większych inwestycji. Raz, że w latach 2017-2019 przeprowadziliśmy gruntowną modernizację wszystkich pomieszczeń Centrali, więc obecnie dodatkowe remonty nie są potrzebne, a dwa - nie pozwolą nam na to fundusze. Oczywiście warto byłoby wymienić wysłużony już sprzęt, doposażyć stanowiska pracy, a także utworzyć wreszcie pracownię multimedialną z prawdziwego zdarzenia, o którą walczyliśmy od kilku lat, ale wszystko zależy od tego, na ile pozwoli nam budżet. Należy pamiętać, że jako biblioteka otrzymujemy z gminy pewną skończoną dotację, która - chociaż jest obecnie na bardzo dobrym poziomie, za co jesteśmy niezmiernie wdzięczni - musi wystarczyć na wszystko, w tym opłaty bieżące, które z roku na rok są coraz wyższe. W dodatku - w przeciwieństwie do np. domów kultury - nie mamy możliwości zarabiania, ponieważ zabrania nam tego ustawa o bibliotekach, dlatego musimy oszczędnie i rozsądnie gospodarować tym, co mamy. Oczywiście, są jeszcze środki zewnętrzne, po które można sięgnąć za pomocą projektów, aczkolwiek tutaj konkurujemy z instytucjami kultury z całego kraju, a poza tym trzeba też posiadać środki na wkład własny. Rzecz jasna, tak jak i inne instytucje, w miarę możliwości walczymy o środki zewnętrzne i korzystamy z nich - o czym zresztą świadczą nasze działania z lat ubiegłych i zrealizowane projekty - aczkolwiek trzeba też wziąć pod uwagę, że zdecydowana większość projektów nakierowana jest na działania miękkie, czyli spotkania, warsztaty, prelekcje itd. Niestety, od lat brakuje projektów, z których można by dokonać zakupu sprzętu lub wyposażenia i dla mnie osobiście jest to spory problem. Ale nie poddajemy się i działamy tak, jak możemy. Na przykład w 2023 r. udało się wymienić wszystkie lampy w centrali i zastąpić stare świetlówki nowoczesnym, energooszczędnym oświetleniem LED-owym oraz wymienić sześć starych i ciągle psujących się komputerów pracowniczych na nowe. Kolejne sprzęty, w miarę możliwości budżetowych, planujemy wymienić w 2024 r. No i oczywiście nie możemy zapomnieć o sprawie dla biblioteki najważniejszej - czyli o nowościach wydawniczych. Przy czym myślę, że nasi czytelnicy nie mają tutaj powodów do niezadowolienia, ponieważ o zakup nowości książkowych zawsze bardzo dbaliśmy i mamy zamiar robić to nadal. Po to właśnie jest biblioteka i to jest nasza główna rola.

- AK: - Dziękujemy za przekazane informacje dotyczące czytelnictwa w Skoczowie.

AK